

Strafvermindering

“De politierechter heeft vier mannen van 28 tot 44 jaar uit Groningen en Hoogezand veroordeeld tot werk- en gevangenisstraffen voor hun betrokkenheid bij voetbalrellen in Groningen.” Een stukje verderop in het artikeltje in de krant van 17 juli 2021: “Wel hield de politierechter rekening met de impact die de knokpartij [in de Grote Kromme Elleboog] heeft gehad.” Dit is zomaar een artikeltje uit de krant dat mij op het volgende idee bracht.

Er wordt soms strafvermindering toegepast omwille van de beeldvorming en de negatieve publiciteit die zich rondom de dader van een misdrijf heeft gevormd en waardoor hij al deels gestraft is. Strafvermindering omdat de gedetineerde zich goed heeft gedragen en verantwoordelijkheid heeft genomen; strafvermindering omdat de dader zijn schuld ruiterlijk heeft toegegeven.

Er kunnen redenen zijn om een opgelegde en verdiende straf te verminderen of zelfs om gratie te verlenen. Dat is precies wat er aan de hand is bij een aflaat. Door het verrichten van een goed werk kunnen we vermindering krijgen van de straffen die we omwille van onze zonden hebben opgelopen.

Als we in de kerk over aflaten spreken is dat iets geestelijks (verkorting van de tijd in het vagevuur), maar dit principe komt eigenlijk overeen met wat in het maatschappelijk leven ook plaats vindt: een straf wordt verminderd of deels kwijtgescholden, omdat de rechter vertrouwen heeft in de goede wil van de persoon die de straf opgelegd heeft gekregen. Een straf kan nodig zijn, maar het is beter om het goede te stimuleren en niet te demotiveren.

Een straf is niet alleen maar objectief; er zijn altijd persoonlijke dingen die een rol spelen en waar de rechter rekening mee houdt. Zou God ook geen rekening houden met ons, met onze goede wil en goede daden? Houden ouders en leerkrachten ook geen rekening met wíe het is die iets fout gedaan heeft? Voor de een is een andere aanpak nodig dan voor een ander.

Vagevuur en aflaten zijn eerder een blijk van Gods barmhartigheid dan dat Hij er ons kwaad mee doet. Hij helpt ons er alleen maar mee op de goede weg.

+ Ron van den Hout
bisschop van Groningen – Leeuwarden